

ХРОНІКА

2011 рік

18-20 травня 2011 р. Участь членів Комісії фізики у проведенні Фестивалю науки.

24 травня 2011 р. Відбулися збори Фізичної комісії НТШ з порядком денним:

1. Висунення кандидатури на обрання дійсним членом Наукового товариства ім. Шевченка.
2. Затвердження макету 8-го тому "Фізичного збірника НТШ".
3. Різне.

26 травня 2011 р. З ініціативи Фізичної, Хімічної та Біологічної комісій НТШ започатковано серію Круглих столів, присвячених діяльності видатних вчених природничого профілю, які працювали у Львівському університеті у довоєнний період.

Перший Круглий стіл "Професор Мар'ян Смолуховський та Львівський університет" відбувся 26 травня 2011 р. на фізичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка у приміщенні Великої Фізичної аудиторії (вул. Кирила і Мефодія, 8).

Виступили професори: Якібчук П., Мриглод І., Трохимчук А., Солтис М., Мудрий С., Довгий Я., Стасюк І., Закордонський В., Гладисhevський Р. і Каличак Я.

Утворено ініціативну групу у складі Трохимчука А., Солтиса М. і Попеля О., яка детально опрацює архівні дані, спогади та опубліковані матеріали щодо творчих біографій видатних вчених Львівського університету довоєнного періоду.

23 червня 2011 р. Макет 8-го тому "Фізичного збірника НТШ" передано у видавничий центр НТШ.

Червень 2011 р. Вийшла з друку книжка поезій Богдана Стефанюка "Віє вітер" (К.: Вид. дім "Простір", 2011. - 160 с.) з передмовою Олени Полевецької і Василя Шендеровського.

- Червень 2011 р.** У журналі “Дивосвіт” (2011, №2, с.43-45) опубліковано статтю проф. В.Шендеровського “Людина планетного виміру” - про Т.Г.Шевченка.
- Серпень 2011 р.** У журналі “Світогляд”, 2011 №4 опубліковано статті: Я.Яцків “Від головного редактора з нагоди 20-річчя Незалежності України” (с.1); Я.Ганіткевич, М.Солоненко, В.Шендеровський “Ярослав Окуневський. Повернення” (с.58-63).
- 29-30 серпня 2011 р.** На фізичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка проведено Всеукраїнську школу-семінар з кристалооптики, присвячену 80-річчю з дня народження заслуженого професора Львівського національного університету імені Івана Франка, члена Фізичної комісії НТШ Романюка М.О.
- Серпень 2011 р.** У журналі “Вісник НАН України” (2011, №8, с.63-66) опубліковано статтю Б.Кожушка і В.Шендеровського “З історії відкриття рідких кристалів”.
- Серпень 2011 р.** Вийшов з друку 4-ий випуск збірника “Наука України у світовому інформаційному просторі” за ред. Я.С.Яцківа (К.: Академперіодика, 2011. - 192 с.).
- Серпень 2011 р.** Вийшла з друку книга: Лаборатория №1 и атомный проект СССР: Документы и материалы / Под общ. редакцией А.Н. Довбни. 1938-1956. - Харьков: Национальный научный центр “Харьковский физико-технический институт”, 2011. - 370 с. Укладачі книги Юрій Ранюк та Оксана Шевченко.
- 30 вересня 2011 р.** У Києві., в Інституті фізики НАН України урочисто відзначено 80-річний ювілей акад. М.Бродина. Урочистості відбулися за участі президента НАН України акад. Б.Патона, віце-президента НАН України акад. А.Наумовця, Головного вченого секретаря НАН України акад. А.Загороднього, академіка-секретаря Відділення фізики та астрономії НАН України В.Локтева, директорів академічних інститутів Києва, Харкова і Донецька, делегацій від університетів Києва, Ужгорода, Івано-Франківська, Львова.
- 30 вересня 2011 р.** Відбулася церемонія вручення диплому Doctor honoris causa Інституту фізики конденсованих систем НАН України відомому вченому в галузі теоретичної фізики, доктору фізико-математичних наук, дійсному члену НТШ, професору, ректору Львівського національного університету імені Івана Франка Іванові Олександровичу ВАКАРЧУКУ.
- Професор І.О.Вакарчук виступив з лекцією: “Про відповідність між класичними фізичними величинами та квантовомеханічними операціями”.
- Вересень 2011 р.** Вийшла з друку книга члена Фізичної комісії НТШ доктора фізико-математичних наук Володимира Третяка “Форми релятивістичної лангранжевої динаміки” (К.: “Наукова думка”, 2011. – 280 с.).

Вересень 2011 р. Вийшов з друку збірник наукових праць “Електроніка та інформаційні технології” (Вип.1, ЛНУ, 2011. – 263 с.). Головний редактор – член Фізичної комісії НТШ, доктор фіз.-мат. наук, професор Іван Болеста. У цьому збірнику опубліковано оглядову статтю І.Болести “Наноматеріали”(с.3-17).

Вересень 2011 р. У журналі “Дивосвіт” (2011, №3, с. 2-4) опубліковано статтю Б.Кожушка і В.Шендеровського “Юліуш Планер – першовідкривач рідкокристалічної речовини. (До 150-річчя відкриття рідких кристалів)”.

Вересень 2011 р. У журналі “Дивосвіт” (2011, №3, с. 10-12) опубліковано інтерв'ю журналіста Олександра Рожена “Планета Яцкова”, присвячене 60-річчю дійсного члена НТШ, акад. Ярослава Яцківа.

Жовтень 2011 р. У газеті ЛНУ “Каменяр” опубліковано статтю Я. Довгого “Повчальний епізод в науці, або Розповідь про те, як науковці Львівського університету були дуже близькі до відкриття нобелівського рівня”.

4 жовтня 2011 р. відбулося засідання Фізичної комісії НТШ з порядком денним:

1. Ідеї В.Скоробагатька і М.Сеньківа з проблем загальної теорії відносності.

Доповідачі: В.Пелих і Р.Пляцко

2. Довгий Я.О. Про підготовку 9-го тому “Фізичного збірника НТШ”
3. Про наукову конференцію Фізичної комісії НТШ у рамках XXIII Наукової сесії НТШ
4. Різне

Учасники засідання щиро привітали члена Фізичної комісії НТШ п. Юрія Яремка з його 50-річним ювілеєм.

4-6 жовтня 2011 р. На фізичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка відбулася VI Міжнародна наукова конференція “Вибрані питання астрономії та астрофізики”, присвячена 75-річчю члена Фізичної комісії НТШ Богдана Бабія.

10-11 жовтня 2011 р. У Львові відбулася Міжнародна конференція “Львівський національний університет: історія, виклики сучасності, візія майбутнього”, присвячена 350-річчю Львівського Університету. На конференції з доповіддю “Роль і місія Львівського університету в освітньому, науковому і культурному житті України та Європи” виступив Ректор Університету, Герой України, професор, дійсний член НТШ Іван Вакарчук.

На секційному засіданні з доповіддю “Розвиток фізичних досліджень в Університеті” виступив професор, дійсний член НТШ Ярослав Довгий.

- 19 жовтня 2011 р.** В університеті “Львівська політехніка” відбулося чергове засідання дискусійного клубу “Філософські проблеми науки і техніки” на тему “Енергетична проблема (науковий, технічний, філософський аспект)”. Керівник та модератор дискусійного клубу – член Фізичної комісії НТШ, проф. Богдан Лукіянець.
- Жовтень 2011 р.** У журналі “Світ фізики” № 3 опубліковано статтю Довгого Я.О. “Розвиток фізичних досліджень у Львівському університеті” (с.3-11) та започатковано нову рубрику “Резонанси. Асоціації та афоризми з колекції проф. Ярослава Довгого” (с.49). У цьому ж номері опубліковано статтю Василя Стадника “З когорти плугатарів” з нагоди 80-річчя члена Фізичної комісії НТШ, професора Миколи Романюка (с.24-26), а також статтю члена Фізичної комісії НТШ Галини Шопи “Найвидатніша жінка в науці. Рік Марії Склодовської-Кюрі” (с.21-23).
- 16 листопада 2011 р.** В університеті “Львівська політехніка” відбулося чергове засідання дискусійного клубу “Філософські проблеми науки і техніки” на тему “Фундаментальні науки: нащо і кому вони потрібні?”. Керівник та модератор дискусійного клубу – член Фізичної комісії НТШ, проф. Богдан Лукіянець.
- 26 листопада 2011 р.** На Загальних звітно-виборних зборах НТШ члени Фізичної комісії НТШ проф. Мриглод І.М. і проф. Пелих В.О. були обрані дійсними членами НТШ.
- Листопад 2011 р.** У книзі “Остап Парасюк. Слава Української науки. Пропам’ятна збірка” (К., 2011. – 624 с.) зі спогадами про акад. О.С.Парасюка виступили члени НТШ Михайло Бродин, Ярослав Яцків, Анатолій Свідзинський, Володимир Козирський, Богдан Пташник, Анатолій Прикарпатський.
- Листопад 2011 р.** Вийшов з друку 5-ий випуск збірника “Наука України у світовому інформаційному просторі” (К.: Академперіодика, 2011. – 156 с.), редактований дійсним членом НТШ, академіком Я.С.Яцківим.
- 1 грудня 2011 р.** Акад. І.Юхновський увійшов до ініціативної групи “Перше грудня”.
- 7 грудня 2011 р.** В газеті “Україна молода” (с.8-9) у підбірці матеріалів, присвячених Івано-Франківську, під заголовком “За їхніми іменами впізнають місто” надруковано статтю “Найближчий до зірок” про Івана Климишина.
- 13 грудня 2011 р.** відбувся Меморіальний семінар Фізичної комісії НТШ на пошану Віталія СКОРОБОГАТЬКА та Михайла СЕНЬКІВА з порядком денним:
- Програма семінару
1. Володимир ПЕЛИХ. Життєвий шлях і творча діяльність Віталія Яковича Скоробогатька.
 2. Олександр ПОПЕЛЬ. Освітня і наукова діяльність Михайла Теодоровича Сеньківа.

3. Роман МАЦЮК. Приклади механіки Остроградського в релятивізмі.
4. Володимир ПЕЛИХ. Метод локальних баз: фізичні та математичні аспекти.
5. Роман ПЛЯЦКО. Гравітація і спін.
6. Спогади про Віталія Яковича Скоробогатька та Михайла Теодоровича Сеньківа.

Після обговорення заслуханих доповідей зі спогадами про Михайла Теодоровича СЕНЬКІВА та Віталія Яковича СКОРОБОГАТЬКА виступили: проф. Микола Олексійович Романюк, ст. наук. сп. Інституту прикладних проблем механіки та математики ім. Я.С. Підстригача НАН України (ІППММ) Леся Сеньків (дочка М.Т. Сеньківа), Надія Павлівна Сеньків – доцент хімії Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького (дружина М.Т.), проф. Ігор Васильович Стасюк, проф. Богдан Йосипович Пташник, пров. наук. сп. ІППММ Роман Якович Мацюк, проф. Ярослав Остапович Довгий.

27 грудня 2011 р. В газеті “Урядовий кур’єр” (с.17) опубліковано статтю Тетяни Моїсєєвої “Довга дорога додому. Повернення із забуття: Плеяда вчених зі світовим ім’ям – родом з України, проте мало кому про це відомо”, яка є відгуком на 3-ій том книги В.Шендеровського “Нехай не гасне світ науки”.

Грудень 2011 р. У журналі “Світогляд” (2001, № 6) опубліковано статті: “Від головного редактора” Ярослава Яцківа (с.1), “Лист до редакції” Юрія Ранюка (с.7), ювілейну промову Ректора Івана Вакарчука у Львівському національному академічному театрі опери та балету імені Соломії Крушельницької на Урочистій Академії з нагоди 350-річчя Львівського національного університету імені Івана Франка, виголошену 11 жовтня 2011 року (с.8-11), “Вирішальний експеримент. Розповідь про те, як науковці Львівського університету були дуже близько до відкриття нобелівського рівня” Ярослава Довгого (с.12-13), “Кристали, за якими майбутнє. До 150-річчя відкриття рідких кристалів: внесок львівських фізиків” Лонгіна Лисецького, Андрія Трохимчука та Василя Шендеровського (с.14-19), “Третій у ядерній енергетиці” Емлена Соботовича, Олександра Бакая і Віктора Доліна (с.28-38).

Грудень 2011 р. У книзі “Історія Лановеччини” (Тернопіль: Воля, 2011) на стор. 549-550 у розділі “Видатні постаті Лановеччини” опубліковано статтю “Климишин Іван Антонович – всесвітньо відомий вчений-астроном, доктор фізико-математичних наук, педагог, професор, академік, релігієзнавець, Людина – планета”.

Грудень 2011 р. У журналі “Дивосвіт” (2011, №3, с. 33-35) опубліковано статтю В.Шендеровського “Охоронець незгасимого вогнища” – про акад. Омеляна Пріцака.

2012 рік

- Січень 2012 р.** Члену Фізичної комісії НТШ, професору Зенону Готрі присвоєно почесне звання *Doktor honoris causa* Люблінської політехніки (Польша).
- Січень 2012 р.** Вийшов з друку 8-ий том Фізичного збірника НТШ.
- Січень 2012 р.** У книжці Сергія Лащенка “Наш Південний Схід” (Львів, 2012. – 100 с.) член Фізичної комісії НТШ, доктор фізико-математичних наук, дійсний член НТШ Роман Пляцко написав “Передмову” (с. 3-5), а також окрему статтю “Анекдототворчість” (с. 54-62).
- 15 лютого 2012 р.** відбулося чергове засідання дискусійного клубу Українського фізичного товариства “Філософські проблеми науки і техніки”, започаткованого членом Фізичної комісії НТШ і головою Фізичного товариства Львівської політехніки професором Богданом Лукіянецьем, на тему: “Вимірювання в науці і техніці як засіб глибшого пізнання природи”.
- Лютий 2012 р.** У журналі “Світогляд” (2012, №1) опубліковано нотатки члена Фізичної комісії НТШ акад Яцківа Я.С. про австрійського професора медицини, відомого хірурга, іноземного члена НАН України Ігора Гука з нагоди його 60-річчя (сторінки 1, 36, 52-59).
- 15-16 березня 2012 р.** “На фізичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка відбулася наукова конференція “Нові напрямки у фізиці та астрофізиці”, присвячена 65-річчю проф. І.О.Вакарчука. На конференції були заслухані, зокрема, доповіді:
- Ігор СТАСЮК. Кореляційні ефекти в квантовому ґратковому бозегазі.
- Олександр БАКАЙ. До теорії критичних флуктуацій.
- Олег ДЕРЖЖКО. Про один механізм виникнення феромагнетизму.
- Богдан НОВОСЯДЛИЙ. Фантомне скалярне поле як темна енергія, що прискорює розширення Всесвіту.
- Микола ТКАЧ. Властивості квазістаціонарних станів системи електронів, взаємодіючих з електромагнітним полем у резонансно-гунельних структурах.
- Тарас БРИК. Властивості рідких металів при високих тисках.
- Юрій ГОЛОВАЧ. Сила степеневих законів.
- Ігор МРИГЛОД. Складна динаміка простих плинів: прояви і моделі.
- Юрій КАЛЮЖНИЙ. Розрахунок та дослідження фазової діаграми рідина-газ полідисперсної суміші дипольних.
- Володимир ТКАЧУК. Фізичні системи у просторі-часі з деформованою алгеброю Гайзенберга.
- Андрій ТРОХИМЧУК. Нові підходи щодо ван-дер-ваальсівської теорії рідкого стану.
- Маркіян ВАВРУХ. Нові моделі у теорії вироджених карликів

Юрій ЯРЕМКО. Проблеми самодії безмасових заряджених частинок.

Роман ЛЕВИЦЬКИЙ. Термодинаміка і релаксаційна динаміка у квазіодновимірних фероелектричних сполук.

Богдан ПАДЛЯК. Феромагнітний резонанс і магнітні властивості наночастинок у пористих скляних матрицях.

Мирослав Стоділка. Діагностика хвильових процесів у фотосфері Сонця.

Аскольд ДУВІРЯК. Міжкварківські взаємодії у хромодинаміці.

16 березня 2012 р. На фізичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка відбулася презентація підручника: Вакарчук І.О. Квантова механіка. – 4-е вид., доп. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 872 с.; 78 іл.

20 березня 2012 р. У рамках ХХІІІ Наукової сесії НТШ відбулася конференція Фізичної комісії НТШ на тему: **“50 років концепції тахіонів”**.

Програма конференції:

Іван ВАКАРЧУК. Вступне слово.

Роман ПЛЯЦКО. Професор О.Біланюк і концепція тахіонів.

Богдан НОВОСЯДЛИЙ. Тахіонні поля в космології.

Він жив для України: спогади проф. Лариси БІЛАНЮК (дружини О.Біланюка).

Ярослав ДОВГИЙ. Проф. О.Біланюк і Фізична комісія НТШ.

Юрій РАНЮК. Акад. О.Біланюк і Харківський фізико-технічний інститут.

Петро ГОЛОД. Лекції проф. О.Біланюка у Києво-Могилянській академії.

Галина ШОПА. Як побачила світ книга “Тахіони”.

Василь ВАЙДАНИЧ. Мої спогади про професора Олексу Біланюка.

З обговоренням виступили: Анатолій Свідзинський, Ярослав Довгий, Ігор Стасюк, Роман Пляцко та ін.

На конференції відбулася презентація книги Володимира Третяка “Форми релятивістичної лагранжевої динаміки”. К.: Наукова думка, 2011. – 280 с.

24 березня 2012 р. На пленарному засіданні ХХІІІ Наукової сесії НТШ в Івано-Франківському осередку НТШ з доповіддю “Проблеми термоелектрики і квантоворозмірні структури” виступив член Фізичної комісії НТШ, проф. Дмитро Фреїк.

31 березня 2012 р. На пленарному засіданні ХХІІІ Наукової сесії НТШ в обговоренні підсумків сесії виступив голова Фізичної комісії НТШ, проф. Ярослав Довгий.

5 квітня 2012 р. В газеті “Україна молода” (с.10) опубліковано статтю члена Фізичної комісії НТШ, президента Українського фізичного товариства, проф. Володимира Литовченка “Ну що, здавалося б, слова... Національна ідея, заповідана Шевченком”.

13 квітня 2012 р. Дійсного члена НТШ і члена Фізичної комісії НТШ, проф. І.М. Мриглода на Загальних зборах НАН України обрано дійсним членом Національної Академії Наук України.

24 квітня 2012 р. відбулося засідання редколегії “Фізичного збірника НТШ” з порядком денним:

1. Привітання заступника редактора “Фізичного збірника НТШ”, дійсного члена НТШ д-ра Романа ПЛЯЦКА з 60-річним ювілеєм.
2. Концепція 9-го тому “Фізичного збірника НТШ”.
3. Різне.

Квітень 2012 р. У журналі “Світ фізики” №1 опубліковано статтю проф. Івана Вакарчука “Історичний нарис створення квантової теорії” (с.3-13), статтю Галини Шопи “Геніальний Леонардо да Вінчі” (с.14-16), а також “Спогади про Олексу Біланюка” проф. Юрія Ранюка (с.18-21).

17 травня 2012 р. У газеті “Аудиторія” (с.4-5) опубліковано інтерв'ю членів Фізичної комісії НТШ проф. Богдана Лукіянца і доц. Григорія Понеділка “Найбільший патріотизм – стати добрим фахівцем”.

18 травня 2012 р. З нагоди Дня науки акад. Ярослава Яцківа нагороджено орденом “За заслуги” I ступеня.

31 травня 2012 р. У газеті “Експрес” (с. 2) опубліковано коментар члена Фізичної комісії НТШ, кандидата фізико-математичних наук Юрія Яремка. Матеріал подано під промовистою назвою: “Нарешті це сталося. 16-річний юнак розв'язав задачу, що була не під силу самому Ньютону”.

Червень 2012 р. У журналі “Вісник НАН України” (2012, №6, с.62-67) опубліковано статтю: Я.С.Яцків, А.І.Радченко “Про ефективність видання наукових журналів в Україні”.

Червень 2012 р. У журналі “Світогляд” № 3 опубліковано статті: Я.Яцків. “Україна – Росія” (с.1); Я.Яцків. “Поговоримо про космічну сферу” (с.34-37); В.Шендеровський. “Народжений Чернігівщиною (До 80-річчя від дня народження академіка Олексія Ситенка)” (с.56-60).

Червень 2012 р. Вийшла з друку книга: Мудрий С.І., Штаблавий І.І. Фізичне матеріалознавство. – Львів: В-во ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 418 с.

Червень 2012 р. Вийшла з друку книга члена Фізичної комісії НТШ Григорія Понеділка і Андрія Данилова “Геометрична оптика. Оптичні системи та прилади”. Навчальний посібник. Львів: В-во Львівської політехніки, 2012. – 228 с.

- Червень 2012 р.** Вийшла з друку книжка члена Фізичної комісії НТШ Петра Трохимчука “Експромти-2012” (Луцьк, 2012. – 36 с.).
- 10 липня 2012 р.** В газеті “Експрес” член Фізичної комісії НТШ Юрій Яремко прокоментував повідомлення про виявлення бозона Гігґса. Коментар опубліковано під заголовком “Без неї не було б нічого!”.
- 12 липня 2012 р.** Ще одне інтерв’ю Ю.Яремка з приводу фіксації бозона Гігґса опубліковано в газеті “Експрес”.
- 19 липня 2012 р.** У газеті “Урядовий кур’єр” (№127, с.9) у матеріалі журналістки Тетяни Моїсеєвої “Повернення мікробіолога світу” розповідається про заслуги В.Шендеровського у висвітленні життєвого і творчого шляху українського мікробіолога Сергія Виноградського, пам’ятник якому встановлено в містечку Городку, що на Хмельниччині.
- Липень 2012 р.** У журналі “Світ фізики” №2 с.26-30 опубліковано статтю дійсного члена НТШ Романа Пляцка “Професор, академік Олександр Мирон Біланюк: концепція тахіонів”.
- Липень 2012 р.** Вийшла з друку книга: Щерба І.Д. Високоенергетична спектроскопія матеріалів. Навчальний посібник. – Львів: В-во ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 248 с.
- Липень 2012 р.** У журналі “Вісник НАН України” (№ 7, с.59-69) опубліковано статтю О.І. Мриглод і Ю.В. Головача “Реакція наукової спільноти на Чорнобильську аварію: аналіз розвитку тематики публікацій”.
- 9 серпня 2012 р.** У газеті “Експрес” опубліковано статтю акад. Я.С.Яцківа з приводу успішної посадки на поверхню планети Марс марсоходу NASA “Curiosity” (“Допитливий”).
- 15 серпня 2012 р.** У газеті “Українське слово” (№33, с.9) опубліковано статтю члена Фізичної комісії НТШ Миколи Витрихівського “Призначені Творцем закони” – щодо рідної мови.
- Серпень 2012 р.** Вийшла з друку книга: Романюк М.О., Крочук А.С., Пашук І.П. Оптика. Підручник. – Львів: В-во ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 564 с.
- Серпень 2012 р.** Вийшла з друку книга: Романюк М.О. Практикум з кристалооптики і кристалофізики. Навчальний посібник. – Львів: В-во ЛНУ імені Івана Франка, 2012. – 362 с.
- Серпень 2012 р.** У журналі “Світогляд”, № 4 опубліковано статті Я. Довгого “ДВ-революція у світлотехніці. До 50-річчя відкриття ДВ-технологій” (с.32-36) та В.Шендеровського і Г.Гуртового “Електротерапію у світі започаткував українець Стефан Стубелевич (до 250-річчя від дня народження)” (с.40-43).

- Серпень 2012 р.** Вийшла з друку книга: Збожна Ольга. Учнівські та студентські “Громади” – школа виховання української національної еліти. Вид. 2-ге, виправл. і доповн. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. – 232 с. + 48 с. вкл.: фото.
- 12 вересня 2012 р.** У газеті “Урядовий кур’єр” опубліковано статтю проф. Василя Шендеровського “Підкорювач двох стихій” – про авіатора та морського інженер-конструктора Левка Мацієвича.
- 26 вересня 2012 р.** У газеті “Шлях перемоги” (№ 26, с.1-2) опубліковано статтю члена Фізичної комісії НТШ Миколи Витрихівського “Знову про мову”.
- 27 вересня 2012 р.** У газеті “Аудиторія” (№ 27, с. 10-11) опубліковано статтю Григорія Понеділка і Бориса Рильнікова “Тернистий шлях видатного вченого і педагога” – про Івана Феценка-Чопівського.
- Вересень 2012 р.** У романі Юрія Щербака “Час Великої Гри. Фантоми 2079 року” на стор.76 мовиться про Національну обсерваторію імені академіка Яцкова.
- Вересень 2012 р.** У книзі “Євген Лазаренко – видатна постать ХХ століття (до 100-річчя від дня народження)” опубліковано статті-спогади членів Фізичної комісії НТШ Ярослава Довгого “Офіціоз і не приховувана поетичність природи ректора Євгена Лазаренка” (с. 88-90) і Миколи Романюка “Є. Лазаренко – не тільки геолог” (с.137-140).
- Вересень 2012 р.** Вийшла з друку книга: Олександр Борґардт. Дві культури. – 2-ге вид. – К.: Видавничий дім “Простір”, 2012. – 400 с. Переднє слово (с. 5-7) до цього видання написав дійсний член НТШ проф. Василь Шендеровський.
- 11 жовтня 2012 р.** У газеті “Аудиторія” (№ 29, с. 3-4) у матеріалі журналістки Тетяни Пасович “Цінні папери захищатимуть за технологією політехніків” йдеться про результати досліджень члена Фізичної комісії НТШ, доктора фізико-математичних наук, професора Михайла Шовгенюка та науковців Львівської політехніки, які були відзначені дипломом V Міжнародної спеціалізованої виставки “Високі технології – 2012”.
- 30 жовтня 2012 р.** відбулося засідання редакційної колегії “Фізичного збірника НТШ”.
- Жовтень 2012 р.** У журналі “Дзвін” (№10, с. 151-152) опубліковано статтю Ярослава Довгого “Елегантний офіціоз і поетичність природи. До 100-річчя ректора Є.К. Лазаренка”.
- Жовтень 2012 р.** У журналі “Електроніка та інформаційні технології”, вип.2 опубліковано оглядову статтю члена Фізичної комісії НТШ проф. Івана Болести “Поверхневі плазмон-поляритони”(с. 3-26).
- 13 листопада 2012 р.** Відбувся науковий семінар Фізичної комісії НТШ. З доповіддю “Нове у кольорознавстві. Таємниці чорного кольору” виступив доктор фіз.-мат. наук, ст. наук. сп. Інституту фізики конденсованих систем НАН України, професор Михайло Шовгенюк.

24 грудня 2012 р. На Урочистій академії, присвяченій 100-літньому ювілею академіка Євгена Лазаренка, яка відбулася в Актіній залі Львівського національного університету імені Івана Франка, виступили члени Фізичної комісії НТШ, дійсні члени НТШ Іван Вакарчук, Ігор Юхновський і Ярослав Довгий.

25 грудня 2012 р. Відбувся науковий семінар Фізичної комісії НТШ, на якому була заслухана та обговорена доповідь Володимира Шевчука “Діаграми Вороного – приклад природознавчого універсалізму”. Коротке вступне слово мав голова Фізичної комісії проф. Довгий Я.О. В обговоренні доповіді виступили: Роман Мацюк, Володимир Пелих, Ярослав Довгий і Роман Пляцко.

Грудень 2012 р. Член Фізичної комісії НТШ, доктор фіз.-мат. наук Олександр Ейгенсон (літературний псевдонім Доктор Алекс) у 2012 р. видав 4 книжки публіцистики:

- 1) Сонячний вітер. Історія науки очима свідка і співучасника.
- 2) О, моя Вірменіє! О, мій Бюракан!
- 3) Діти і батьки.
- 4) Як здійснюють відкриття.

Грудень 2012 р. У 6-ому номері журналу “Світогляд” опубліковано нотатки головного редактора цього журналу акад. Ярослава Яцківа (с.1 і 8) та його гарно ілюстровану статтю “Хроніка знакової події (до 140-річчя від дня народження Богдана Лепкого)” (с.19-28).

Грудень 2012 р. У журналі “Condensed Matter Physics” (т.15) опубліковано статті: А. Ровенчак. Львівський період Маріана Смолуховського (с. 40002:1-15); А. Льницька, Я. Льницький, Ю. Головач, А. Трохимчук. Маріан Смолуховський: історія одного фото (с. 47101:1-8).

Грудень 2012 р. У журналі “Світ фізики” за 2012, № 4 опубліковані статті членів Фізичної комісії НТШ:

1. Петро Кособуцький. Львівський математик Станіслав Улам – творець методу статистичного моделювання або методу Монте-Карло (с. 22-30).
2. Юрій Ранюк. Найбільший у світі (с. 31-34).
3. Галина Шопа. Жінки у фізиці (с. 35-41).
4. Галина Шопа. Популяризація науки на Франкфуртському книжковому ярмарку (с.42).
5. Ярослав Довгий. Резонанси (с.49).

2013 рік

Січень 2013 р. З ініціативи членів Фізичної комісії НТШ проф. Богдана Лукіянець і доц. Григорія Понеділка газета “Аудиторія” започаткувала публікацію статей про новинки науки. Перша публікація – “Великі проблеми вирішують на нанорівні”.

- Січень 2013 р.** Вийшла з друку книга: Трохимчук П.П. Нелінійно та релаксаційно оптичні процеси. Проблеми взаємовпливу. – Луцьк: Вежа-Принт, 2013. – 280 с. Книга опублікована англійською мовою.
- Лютий 2013 р.** Вийшов з друку 1-ий том “Енциклопедії НТШ”, де опубліковано статті членів Фізичної комісії НТШ Ярослава Довгого (с. 178-179, 378-381) та Романа Пляцка (с. 93-94, 149-150).
- 18 лютого 2013 р.** На запрошення організаторів міжнародної конференції “Рівняння руху в релятивістській гравітації” (м. Бад Гонеф, Німеччина, 18-22 лютого 2013 р.) дійсний член НТШ Роман Пляцко виступив із лекцією “Рівняння Матісона-Папапетру як джерело знань про рух ультрарелятивістської частки зі спіном у гравітаційному полі”.
- 22 лютого 2013 р.** В газеті “Урядовий кур’єр” опубліковано інтерв’ю члена Фізичної комісії НТШ, дійсного члена НТШ, професора Василя Шендеровського “Досягнення науки варто пропагувати через життєпис учених, які їх творять”.
- Лютий 2013 р.** У журналі “Світогляд”, № 1 опубліковано статтю акад. Ярослава Яцківа “Три епізоди українського життя Роальда Сагдєєва” (с. 76-77) та статтю проф. Івана Климичина “Про світогляд у “Світогляд” (с. 78-80).
- Березень 2013 р.** У журналі “Дивосвіт” (№1, с. 5-7) опубліковано статтю проф. В.Шендеровського “У цих іменах – слава України” – про українських науковців Бориса Балінського, Івана Верхратського, Володимира Голобуцького та Ігора Герету.
- 15 березня 2013 р.** У Харківському осередку НТШ у рамках ХХІV Наукової сесії НТШ з доповідями виступили члени Фізичної комісії НТШ: проф. Юрій Ранюк “Про книгу Юрія Храмова “Фізика. Історія фундаментальних ідей, теорій та відкриттів. К.: Фенікс, 2012”.; акад. Олесь Бакай “Перспективи розвитку ядерної енергетики в Україні”.
- 19 березня 2013 р.** Фізична комісія Наукового товариства ім. Шевченка у рамках ювілейної Наукової сесії НТШ провела наукову конференцію на тему:
- “50-річчя ДВ-технологій”**
Програма конференції:
1. Роман ГАМЕРНИК. Фізика штучних джерел світла: історична ретроспектива.
 2. Ярослав ДОВГІЙ. Микола Голоняк і ДВ-технології.
 3. Софія АПУНЕВИЧ. Спектри випромінювання GaP-світлодіодів.
 4. Іван БОЛЕСТА. ЛД-лінійки і нове покоління твердотільних лазерів.
 5. Ярослав ШОПА. Діодні випромінювачі для індикаторних та інформаційних систем.

6. Семен КРУКОВСЬКИЙ. Сучасний стан ДВ-технологій в Україні.

Обговорення.

20 березня 2013 р. У Прикарпатському національному університеті ім. В. Стефаника проведено Круглий стіл: "Фізико-хімічні проблеми напівпровідникового матеріалознавства", де з доповіддю виступив член Фізичної комісії НТШ, професор Дмитро Фреїк. Тема доповіді: "Наноструктури і проблеми термоелектрики".

26 березня 2013 р. У Національному університеті "Львівська політехніка" відбулося чергове засідання дискусійного клубу "Філософські проблеми науки і техніки" з проблем термінології сучасної науки і техніки.

Березень 2013 р. У журналі "Вісник НТШ" (2013, № 49) опубліковано статтю Ярослава Довгого "Фізична комісія Наукового товариства ім. Шевченка та участь у її організаційній та науковій праці Олекси Біланюка" (с. 18-19); статтю Ярослава Довгого та Богдана Новосядлого до 80-річчя дійсного члена НТШ, професора Івана Климишина (с. 79) та рецензію Івана Патера на книжку Ольги Збожної "Учнівські та студентські "Громади" – школа виховання української національної еліти" (с. 87-89).

Березень 2013 р. У видавництві ЛНУ імені Івана Франка вийшла з друку монографія члена Фізичної комісії НТШ Ігора Стасюка "Функції Гріна у квантовій статистиці твердих тіл"

18 травня 2013 р. У газеті "Світ" (2013, №17-18, с.3) опубліковано інтерв'ю дійсного члена НТШ, акад. І. Мриглода на тему "Пізнавальна та освітня функції науки – величезні".

21 травня 2013 р. Член Фізичної комісії НТШ, доктор фізико-математичних наук Андрій Трохимчук виступив на фізичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка з лекцією "Молекулярна інженерія – сучасний освітній та науковий напрям".

21 травня 2013 р. Відбулося засідання редколегії Фізичного збірника НТШ.

21-24 травня 2013 р. На міжнародній конференції в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка "Астрономія та фізика космосу" з науковими доповідями виступили члени Фізичної комісії НТШ:

Б.С. Новосядлий, В.О. Пелих та ін. Будова та еволюція Всесвіту на галактичних та космологічних масштабах, прихована маса і темна енергія: теоретичні моделі та спостережні результати.

Б. Новосядлий та ін. Обмеження на параметри скалярно-польових моделей темної енергії за даними Planck 2013.

Б.І. Гнатик Космічний гама-телескоп ГАМА-400.

- Б.І. Гнатик* Трекова установка (ТУС) – детектор космічних променів найвищих енергій на борту супутника ЛОМОНОСОВ.
- Б. Новосядлий та ін.* Спектр потужності лінії 21 см в епоху Темних Віків як тест для природи темних компонент Всесвіту.
- Б. Новосядлий та ін.* Акреція темної енергії на чорну діру.
- В.О. Пелих.* Рівняння Сенн-Вітгена не має вузлових точок без припущення енергодо-мінантності в просторі-часу типу N за Петровим.
- Р.М. Пляцко.* Конференція “Equations of motion in relativistic gravity” (18-22 лютого 2013, Німеччина): деякі ідеї і результати.
- Б.І. Гнатик та ін.* Аналіз швидкозмінних джерел X-променів.
- Б.І. Гнатик та ін.* Спектри космічних променів у залишках наднових.
- Б.І. Гнатик та ін.* Стохастизація потоку релятивістських частинок в турбулентних магнітних полях.
- Б.І. Гнатик та ін.* Магнітне поле космічних струн у ранню епоху Всесвіту.
- М. Ковальчук, М. Гірняк.* Просторова асиметрія сонячної активності в надвіковому циклі.
- М. Ковальчук, М. Стоділка, М. Гірняк.* Профілі сонячних водневих ліній в рамках квантово-механічної ударної теорії.
- І.С. Лаба та ін.* Сонячна активність, атмосферний озон і глобальна температура в мінімумі циклів 23/24.
- М. Стоділка.* Чутливість параметрів профілів Стокса вибраних ліній FeI до дрібно-масштабних магнітних полів.

Травень 2013 р. У журналі “Дивосвіт”, № 2 опубліковано статтю члена Фізичної комісії НТШ, дійсного члена НТШ, проф. Василя Шендеровського “Політичні памфлети Сергія Виноградського” (с. 8-10).

Травень 2013 р. У журналі “Світогляд”, № 2 опубліковано статтю дійсного члена НТШ, проф. Василя Шендеровського “Неперевершений знавець природи – Володимир Липський” (с. 2-10).

5 червня 2013 р. Під час роботи міжнародної школи-конференції молодих науковців зі статистичної фізики, яка проходила в Інституті фізики конденсованих систем НАН України, дійсний член НТШ Роман Пляцко прочитав лекцію на тему “Фізики в Науковому товаристві ім. Шевченка”.

13 червня 2013 р. На науковому семінарі фізичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка з доповіддю “Багатомірний статистичний аналіз і часові ряди. Класифікація кривих” виступив член Фізичної комісії НТШ, д-р фіз.-мат. наук Олексій Ейгенсон.

20 червня 2013 р. На Позачергових зборах Наукового товариства ім. Шевченка дійсними членами НТШ обрано членів Фізичної комісії

НТШ професорів Остафійчука Богдана Костянтиновича і Фреїка Дмитра Михайловича.

На цих же зборах при обговоренні презентованого першого тому Енциклопедії “Наукове товариство ім. Шевченка” виступив проф. Я. Довгий, акцентуючи увагу на природознавчому аспекті діяльності НТШ.

Червень 2013 р. У журналі “Світогляд” № 3 опубліковано статті дійсного члена НТШ Юрія Ранюка “Георгій Гамов: той, хто відкрив дорогу” (с. 59-61) і дійсного члена НТШ Василя Шендеровського та Олександра Рокітцького “Іван Пулюй” (с. 62-65).

12-13 червня 2013 р. Член Фізичної комісії НТШ, професор Ярослав Драган взяв участь у 8-ому міжнародному (Україна-Туреччина) симпозіумі в Тернополі “Проблеми інтеграції науково-освітнього, інтелектуального потенціалу в державотворчому процесі”.

Червень 2013 р. Вийшла з друку книжка: Ярослав Довгий. Резонанси. Т.1. – Львів: Євросвіт, 2013. – 104 с.

4 липня 2013 р. У газеті “Слово Просвіти” опубліковано статтю Я. Гарасима “Система координат Івана Вакарчука”.

11 липня 2013 р. У газеті “Урядовий кур’єр” опубліковано список претендентів на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки. Серед претендентів – члени Фізичної комісії НТШ, доктори фізико-математичних наук Богдан Новосядлий і Володимир Пелих.

Серпень 2013 р. У журналі “Світогляд”, № 4 опубліковано звернення до читачів головного редактора, дійсного члена НТШ, академіка Ярослава Яцківа з нагоди 22-ої річниці Незалежності України.

Вересень 2013 р. У журналі “Дивосвіт” № 3, с. 18-20 опубліковано статтю проф. Василя Шендеровського “Націю рятує її духовність”.

23- 24 вересня 2013 р. В Інституті фізики конденсованих систем НАН України проведені наукові читання, приурочені до 75-річчя дійсного члена НТШ, професора Ігора Стасюка.

26-27 вересня 2013 р. На науковій сесії в Інституті фізики конденсованих систем НАН України проведеної з нагоди 20-ліття журналу “Condensed Matter Physics” з науковими повідомленнями виступили члени Фізичної комісії НТШ: І.Р. Юхновський, І.М. Мриглод, Я.С. Яцків, І.В. Стасюк, Ю.В. Головач, М.Ф. Головка і Т.М. Брик.

30 вересня 2013 р. На фізичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка відбулося урочисте засідання Вченої ради факультету, присвячене 80-річчю дійсного члена НТШ, голови Фізичної комісії НТШ, Заслуженого професора Університету Ярослава Довгого.

Вересень 2013 р. Вийшла з друку книжка: Спектри кристалів. Збірник на пошану професора Ярослава Довгого / Упорядник Галина Шопя. – Львів: Євросвіт, 2013. – 132 с.

- 14-16 жовтня 2013 р.** У Львівському національному університеті імені Івана Франка на Міжнародній науковій конференції “Фізика неупорядкованих систем”, присвяченій 80-річчю професора Ярослава Дутчака, з доповідями виступали члени Фізичної комісії НТШ, професори Іван Болеста, Тарас Брик, Юрій Головач, Олексій Миколайчук, Степан Мудрий, Микола Романюк, Ігор Стасюк, Дмитро Фреїк, Іван Щерба, Петро Якібчук.
- 15 жовтня 2013 р.** На пленарному засіданні Ювілейної наукової конференції, присвяченій 140-річчю НТШ, була виголошена доповідь дійсних членів НТШ Юрія Головача, Ігора Мриглода і Романа Пляцка “Природодослідники в Науковому товаристві ім. Шевченка”.
- 15 жовтня 2013 р.** На спільному секційному засіданні комісії фізики, математики, механіки та матеріалознавства Ювілейної наукової конференції НТШ проф. Ярослав Довгий виступив з доповіддю “Про деякі концептуальні засади діяльності Фізичної комісії НТШ”.
- 16 жовтня 2013 р.** Голова Фізичної комісії НТШ Ярослав Довгий виступив на завершальному пленарному засіданні Ювілейної наукової конференції, присвяченій 140-річчю НТШ.
- 24 жовтня 2013 р.** Відбулося чергове засідання редакційної колегії “Фізичного збірника НТШ”.
- 25 жовтня 2013 р.** У газеті “Кримська світлиця” опубліковано статтю Сергія Лащенко “Зустрічі на Форумі”, де він розповідає, як разом з дійсним членом НТШ Романом Плячком мали цікаві зустрічі з гостями із Закарпаття та ін. областей на 20-ому Форумі видавців у Львові. Публікується декілька кольорових світлин.
- Жовтень 2013 р.** У газеті “Світ”, № 39-40 опубліковано інтерв’ю дійсного члена НТШ, проф. І.В. Стасюка з письменником Богданом Залізником. Матеріал цей подано під заголовком: “Член-кореспондент НАН України Ігор Стасюк: “Я не вважаю, що 75 – це підсумок”.
- Жовтень 2013 р.** У журналі “Світ фізики”, № 3 опубліковано привітання Я.О. Довгому з нагоди його 80-річчя.
- 5 листопада 2013 р.** На урочистостях, присвячених 60-річчю фізичного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка, з доповідями виступили:
1. Член Фізичної комісії НТШ, дійсний член НТШ, академік НАН України І.Р.Юхновський “Термодинаміка і суспільство”.
 2. Член Фізичної комісії НТШ, дійсний член НТШ, академік НАН України І.М. Мриглод “Про теорію конденсованої речовини і львівську школу статистичної фізики”.
 3. Член Фізичної комісії НТШ, дійсний член НТШ, член-кореспондент НАН України Стасюк І.В. “Фізика систем із водневими зв’язками: давні і нові проблеми”.
 4. Член Фізичної комісії НТШ, професор П.М. Якібчук “60 років фізичному факультету (1953-2013)”.

- 29 листопада 2013 р.** У газеті “Високий Замок” опубліковано аналітичну статтю члена Фізичної комісії НТШ, нині відомого політичного діяча Богдана Соколовського з питань стратегії економічної перебудови в Україні.
- 30 листопада 2013 р.** У журналі “Вісник НТШ”, число 50 опубліковано ювілейні статті до 80-річчя Ярослава Довгого (с. 71-72), 75-річчя Олександра Бакая (с. 73-74) та 75-річчя Ігора Стасюка (с. 74-75).
- Листопад 2013 р.** У журналі “Світогляд”, № 5 опубліковано статтю акад. Ярослава Яцківа “Б.Є. Патон і моя світова лінія” (с.16-20).
- Листопад 2013 р.** Вийшла з друку книжка Галини Осадчої “Дорога Лицаря” (Дрогобич: “КОЛО”, 2013. – 224 с.), присвячена світлій пам’яті доцента кафедри фізичної та біомедичної електроніки факультету електроніки Львівського національного університету імені Івана Франка, члена Фізичної комісії НТШ Анатолія Бородчука.
- Грудень 2013 р.** У журналі “Універсум”, № 11-12 опубліковано матеріал “Академік Ярослав Яцків: “Тільки європейський вектор може дати поступ...” Автор інтерв’ю Богдан Залізник (с. 40 - 41).
- Грудень 2013 р.** У журналі “Дивосвіт”, № 4 опубліковано статтю члена Фізичної комісії НТШ, дійсного члена НТШ, проф. Василя Шендеровського “Вчений із козацького роду” (с. 5-7).
- Грудень 2013 р.** У журналі “Світогляд” (№ 6, с. 2-5) опубліковано статтю проф. Василя Шендеровського “Божа місія Тараса”.
- Грудень 2013 р.** У видавництві “Академперіодика” вийшов з друку 1-ий том (обсягом 380 с.) тритомної монографії “Темна енергія і темна матерія у Всесвіті” за ред. В. Шульги (англійською мовою). Серед авторів – члени Фізичної комісії НТШ Богдан Новосядлий та Володимир Пелих.
- Грудень 2013 р.** Вийшла з друку книга: Космологія в ХХІ веке. Рождение нового мировоззрения. Сборник статей. - К.: Изд-во “Третья планета”, 2013. - 120 с. Серед авторів – члени Фізичної комісії НТШ Богдан Гнатик і Богдан Новосядлий.

2014 рік

- Січень 2014 р.** У журналі “Світ фізики” 2013, № 4 опубліковано: статтю Попеля О.М., Ровенчака А.А. “Фізика у Львівському університеті до 1953 року” (с. 3-20); статтю Галини Шоши “Премія за “частинку Бога” (с. 21-23); статтю Пляцка Р.М. “Природознавці в Науковому товаристві імені Шевченка (до 140-річчя НТШ)” (с.27-30); “Резонанси” Я.О. Довгого (с. 49).
- 24 лютого 2014 р.** У рамках культурологічного семінару, присвяченого Лесі Українці, “В моєму серці є і його струна”, проведеного Центральною міською бібліотекою імені Лесі Українки у м. Львові, член Фізичної комісії НТШ Володимир Шевчук виступив з доповіддю “Грані таланту Михайла Косача”.

Березень 2014 р. У журналі “Дивосвіт”, № 1 опубліковано статтю Володимира Козирського, Олександра Рокитцького і Василя Шендеровського “Іван Пулюй і сьогоднішня Української держави” (с. 46-47).

18 березня 2014 р. У рамках XXV Наукова сесія НТШ відбулася наукова конференція Фізичної комісії НТШ “АСТРОНОМІЯ ТА ФІЗИКА КОСМОСУ”.

Програма конференції:

Богдан НОВОСЯДЛИЙ. Приховані складові Всесвіту: теоретичні моделі та спостережувані результати.

Володимир ПЕЛИХ. Гравітаційна енергія та рівняння Сена-Вітена.

Роман ПЛЯЦКО. Сильнорелятивістська спіно-гравітаційна взаємодія.

Богдан ГНАТИК. Джерела та механізми прискорення космічних променів найвищих енергій.

Олег ПЕТРУК. Космічні промені та γ -випромінювання від залишків наднових зір.

Мирослав СТОДІЛКА. Чутливість параметрів профілів Стокса вибраних ліній FeI до дрібномасштабних магнітних полів.

Маркіян ВАВРУХ. Нові моделі в теорії вироджених карликів.

Богдан СУСЬ. Висвітлення проблеми гравітації у сучасних університетських курсах з фізики та астрономії.

Обговорення

18 березня 2014 р. У Харківському осередку НТШ у рамках XXV Наукової сесії НТШ з доповідями виступили:

Юрій РАНЮК. Підготовка до видання книжки “Український фізико-технічний інститут” українською мовою в Арзамасі;

Олександр БАКАЙ. Життя Прасковії Жемчугової та її спадок.

19 березня 2014 р. У рамках XXV Наукової сесії НТШ в Івано-Франківському осередку НТШ дійсний член НТШ, проф. Дмитро ФРЕЙК виступив з доповіддю “Стратегія і тактика покращення термоелектричних параметрів композитних структур”.